

ВИСНОВОК

рецензента

доктора педагогічних наук, доцента Паньків Людмили Іванівни
про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

СЮЙ ЦІН

«ФОРМУВАННЯ ЕВРИСТИЧНОГО МИСЛЕННЯ МАГІСТРАНТІВ З
ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ»,

поданої на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії

з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка

за спеціальністю 014 Середня освіта (музичне мистецтво)

Дисертацію присвячено теоретико-методичному дослідженню проблеми формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування у педагогічних університетах. На основі міждисциплінарного підходу визначено сутність та зміст евристичного мислення особистості, розглянуто специфіку його прояву в магістрантів з хорового диригування та виявлено структуру досліджуваного феномену. У дисертації представлено розроблену та експериментально перевірену методику формування евристичного мислення магістрантів педагогічних університетів.

Актуальність теми дисертації зумовлена потребами сучасної музично-педагогічної освіти в оновленні та удосконаленні фахової підготовки майбутніх учителів. Увагу Сюй Цін привертає евристична проблематика, що є ключовою у фаховій підготовці спеціалістів мистецького профілю, адже охоплює питання творчого пошуку нових можливостей пізнання мистецтва, творчої самореалізації майбутніх фахівців у художній творчості.

Цілком переконливо автор визначає виключні можливості диригентсько-хорової підготовки магістрантів педуніверситетів у ракурсі формування евристичного мислення, оскільки саме цей напрям навчання студентів якнайбільш дозволяє творчо інтерпретувати музичне мистецтво і дійсність, демонструвати готовність до пошуку нового, творчо-індивідуального. Тому обрану тему дисертаційного дослідження Сюй Цін «Формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів» важиємо актуальною і важливою для мистецької педагогіки.

Мета дисертаційного дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні, розробці та експериментальній перевірці методики формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів.

Зазначена мета передбачала необхідність постановки низки завдань, у процесі вирішення яких автором обґрунтовано актуальність і важливість формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів; визначено сутність, зміст і структуру евристичного мислення магістрантів з хорового диригування; окреслено наукові підходи та принципи формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування; розроблено критерії, показники та встановлено рівні сформованості евристичного мислення магістрантів з хорового диригування з наданням якісних і

кількісних характеристик; теоретично розроблено, обґрунтовано, змодельовано та експериментально перевірено методику формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів.

Для досягнення мети дослідження та розв'язання поставлених завдань було використано теоретичні, емпіричні, статистичні *методи*. До теоретичних віднесено аналіз і синтез філософської, психолого-педагогічної, мистецтвознавчої літератури з досліджуваного наукового завдання; аналіз нормативних документів, узагальнення теоретичних даних щодо професійної підготовки магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів; систематизація, узагальнення класифікація інформаційних наукових масивів з метою визначення сутності, змісту, структури, методичних основ й обґрунтування методичної моделі формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування; теоретичне прогнозування, проєктування та моделювання педагогічних умов упровадження методики формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів. *Емпіричні методи* склали: письмове та усне анкетування, опитування, інтерв'ювання, тестування, психолого-педагогічне спостереження, бесіди, обговорення мистецьких кейсів, пояснення, пули творчих завдань, контент-аналіз, тренінги, метод експертних оцінок, самооцінки, педагогічний експеримент (констатувальний і формувальний) для перевірки ефективності запропонованої поетапної методики формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів. Групу статистичних методів об'єднує: порівняльний аналіз, метод середнього арифметичного, табличний метод, графічний метод для фіксації результатів вимірювань, опрацювання отриманих даних, встановлення кількісних залежностей, які забезпечили експериментальну перевірку ефективності розробленої поетапної методики формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів.

Об'єктом дослідження є процес професійної підготовки магістрантів з хорового диригування на факультетах мистецтв педагогічних університетів. **Предмет дослідження** – теоретико-методологічне та методичне забезпечення формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів.

Науково-теоретичним здобутком дисертанта є обґрунтування сутності, змісту і структури поняття «евристичне мислення магістрантів з хорового диригування». У першому розділі дисертації подано авторське визначення ключового як поняття як інтегративної властивості магістрантів самостійно здійснювати гнучкий пошуково-творчий акт завдяки актуалізації інтелектуальних процедур аналітично-дослідного, рефлексивно-інтуїтивного, перетворювально-креативного характеру, що дозволяє активувати програму самореалізації магістрантів з хорового диригування як творчих індивідуальностей, цілеспрямованих до конструювання системи дії, наповненої оптимальними варіантами вирішення проблемно-ситуативних завдань для забезпечення результативності й отримання оригінальних продуктів диригентсько-хорової діяльності зі значною мірою об'єктивно-суб'єктивної новизни. У структурі евристичного мислення магістрантів з хорового диригування розглянуто

взаємозв'язок мотиваційно-потребового; когнітивно-комунікативного; креативно-рефлексивного; операційно-діяльнісного компонентів.

Стрижнем дисертації є розробка, обґрунтування та експериментальна перевірка оригінальної авторської методики формування евристичного мислення магістрантів хорового диригування педагогічних університетів. Методологічною основою експериментальної методики визначено холістичний, системно-ситуаційний, семіотичний, інформаційний, креативний, рефлексивно-діяльнісний підходи. Авторська методика ґрунтується на педагогічних *принципах*, що відображають особливості формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування в процесі професійної підготовки, таких, як: принцип універсалізації знань, принцип самостійності, принцип трансдисциплінарності, кайдзен-принципи, принцип персоналізації, принцип діалогізації, принцип інтерпретації. Сюй Цін обґрунтовує обумовленість ефективності формування евристичного мислення магістрантів хорового диригування дотриманням таких педагогічних умов: активізація дослідницької позиції магістрантів з хорового диригування на основі евристичного діалогу; здійснення інтеграції знань, досвіду, міждисциплінарних зв'язків, індивідуальних особливостей магістрантів для самостійного оперування навчально-мистецькою інформацією; системне розширення оптимального впливу на усвідомлені та неусвідомлені процедури евристичного мислення магістрантів; орієнтація магістрантів на використання форм, методів і засобів евристичної дії у диригентсько-хоровій діяльності.

Методика формувального експерименту передбачала послідовність проведення педагогічної роботи згідно адаптивно-стимулюючого, аналітично-конструктивного, пошуково-інтерпретаційного, процесуально-творчого етапів.

У перебігу дослідно-експериментальної роботи виявлено статистично достовірну позитивну динаміку формування евристичного мислення магістрантів експериментальної групи в порівнянні з контрольною. Тим самим доведено ефективність запропонованої методики формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів.

Наукова новизна полягає в тому, що: вперше розроблено й апробовано методику формування евристичного мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів на основі холістичного, системно-ситуаційного, семіотичного, інформаційного, креативного, рефлексивно-діяльнісного підходів; виявлено та теоретично обґрунтовано педагогічні умови ефективного формування досліджуваного феномена; визначено критерії, показники та рівні сформованості евристичного мислення магістрантів; конкретизовано зміст поняття «евристичне мислення магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів», структуру евристичного мислення магістрантів; удосконалено й збагачено методичне забезпечення професійної підготовки магістрантів з хорового диригування інструментарієм формування евристичного мислення; подальшого розвитку отримали продуктивні концептуальні ідеї евристичної діяльності майбутніх викладачів диригентсько-хорових дисциплін та функції їх реалізації в процесі професійної підготовки магістрантів з хорового диригування педагогічних університетів.

